

DÖNTNÖKÖK

PÁRATLAN OLDAL - LXIII. évfolyam, 11. szám, 2019. március 14.

A Magyar Tudományos Akadémia működésével kapcsolatos vitákról jutott eszembe Arany János levele, amit 1858. július 3-án Tompa Mihálynak írt: „...Legfontosabb, amit az Akadémiáról hallottam. Tudod, hogy alapszabályai rég idők óta »fönt« vannak. Ezek nem régiben visszaérkeztek, látszólag üdvös módosításokkal: de egy pont benne nagy gondot csinált. Az alapszabályok magokban jók volnának: de az van hozzájuk függesztve, hogy midőn azok magyarázatában »valami kétség fordul elő«, azt nem maga az Akadémia, hanem egy kinevezendő »cs. biztos« dönti el. Ez oly nagy dolog, hogy életkérdése az Akadémiának. Hallik, hogy a főurak, kik tetemes áldozatokkal járultak ez intézethez, alapítványukat e záradék miatt vissza akarják venni: s akkor adieu neked, magyar tudós társaság! S ha a záradék benmarad, másképp is adieu! Elől tűz, hátul víz...”

A helyzet azóta annyiban változott, hogy bizonyos kérdésekben már nem „cs. biztos”, hanem miniszter ítélik, milliárdosaink pedig a pénzüket a tudomány támogatásánál jövedelmezőbb beruházásokban fialtatják. A tűz és a víz közé ékelődés viszont állandósult.